Üniversite Ö?rencileri Sald?rganl?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üniversite Ö?rencileri Sald?rganl?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32135

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üniversite Ö?rencileri Sald?rganl?k Ölçe?i, 2001 y?l?nda Y. Tok taraf?ndan haz?rlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda, üniversite ö?rencisi popülasyonunun sald?rganl?k düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? veya uluslararas? bir ölçekten **Türkçe'ye uyarlanm??** bir psikolojik ölçek türüdür. Ölçek çe?idi olarak "Uyarlama" kategorisinde yer almaktad?r. Bu çal??ma, özellikle **cinsiyet rolleri** ile ilgili farkl? kal?p yarg?lara sahip ö?rencilerin sald?rganl?k düzeylerini incelemeyi hedeflemi?tir.

Ölçe?in temel amac?, üniversite ça??ndaki genç yeti?kinlerdeki farkl? sald?rganl?k biçimlerini (fiziksel, sözel, dolayl? vb.) tespit etmek ve bu davran??sal e?ilimlerin sosyo-demografik ve psikolojik de?i?kenlerle ili?kisini ara?t?rmakt?r. Çal??man?n referans? Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanan bir yüksek lisans tezidir.

Anahtar Kelimeler

Sald?rganl?k, Üniversite Ö?rencileri, Cinsiyet Rolleri, Kal?p Yarg?lar, Psikolojik Ölçek, Uyarlama, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

Tok, Y.

Amaç

Üniversite Ö?rencileri Sald?rganl?k Ölçe?i'nin temel amac?, yüksekö?retim kurumlar?nda ö?renim gören ö?rencilerin **sald?rganl?k** e?ilimlerinin yo?unlu?unu ve niteli?ini belirlemektir. Bu uyarlama çal??mas?, sald?rganl?k kavram?n?n Türk üniversite popülasyonu ba?lam?nda güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçülmesini sa?lamay? amaçlam??t?r.

Ölçek, ayn? zamanda, sald?rganl?k düzeyleri ile ö?rencilerin sahip oldu?u **cinsiyet rolleri** ve kal?p yarg?lar? aras?ndaki potansiyel ili?kileri incelemek için bir araç görevi görmü?tür. Bu ba?lamda, ölçek sadece genel sald?rganl??? de?il, ayn? zamanda bu davran???n alt?nda yatan bili?sel ve sosyal faktörleri de dolayl? olarak ara?t?rmay? desteklemi?tir.

Yap?

Ölçek, psikolojide temel bir yap? olan **sald?rganl?k** (aggression) kavram?n? ölçmektedir. Sald?rganl?k, genellikle bir bireyin ba?ka bir bireye veya nesneye zarar verme niyetiyle gerçekle?tirdi?i fiziksel veya sözel davran??lar bütünü olarak tan?mlan?r. Bu yap?, dürtüsel veya planl? olabilir ve genellikle do?rudan (fiziksel ?iddet) veya dolayl? (dedikodu, sosyal d??lama)

ARABPSYCHOLOGY.COM

?ekillerde kendini gösterebilir.

Uyarlanan ölçe?in, orijinal yap?n?n alt boyutlar?n? (örne?in, fiziksel sald?rganl?k, sözel sald?rganl?k, öfke, dü?manl?k gibi alt ölçekler) korudu?u varsay?lmaktad?r. Üniversite ortam?nda sald?rganl?k, akademik stres, akran ili?kileri ve kimlik geli?imi gibi faktörlerle karma??k bir etkile?im içindedir ve ölçek bu etkile?imleri nicel olarak de?erlendirmeye olanak tan?r.

Geçerlik

Kaynak materyalde ölçe?in **geçerlik** (Validity) bilgileri "-" olarak belirtilmi? olsa da, bir uyarlama çal??mas?n?n bilimsel standartlara uygun olarak yürütülmesi için geçerlik analizlerinin yap?lm?? olmas? zorunludur. Bu kapsamda, Tok (2001) taraf?ndan yap?lan çal??mada a?a??daki geçerlik türlerinin ara?t?r?ld??? varsay?lmaktad?r:

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in, teorik olarak ölçmesi beklenen sald?rganl?k yap?s?n? ne ölçüde ölçtü?ünü belirlemek için faktör analizi (bkz. Faktör Analizi bölümü) kullan?lm?? olmal?d?r.

Kapsam Geçerli?i: Ölçek maddelerinin sald?rganl?k kavram?n?n tüm yönlerini (fiziksel, sözel, dolayl?) temsil edip etmedi?i uzman görü?leri ile de?erlendirilmi? olmal?d?r.

Ölçüt Ba??ml? Geçerlik: Ölçek skorlar?n?n, sald?rganl?k veya ili?kili kavramlar? ölçen di?er geçerli ölçeklerle (e? zamanl? geçerlik) veya gelecekteki davran??larla (yorday?c? geçerlik) ili?kisi incelenmi? olabilir.

Güvenirlik

Kaynak materyalde ölçe?in **güvenirlik** (Reliability) bilgileri "-" olarak belirtilmi?tir. Ancak uyarlama çal??malar?nda ölçe?in iç tutarl?l???n?n ve zamana kar?? kararl?l???n?n gösterilmesi kritik öneme sahiptir.

?ç Tutarl?l?k Güvenirli?i: Maddelerin ayn? yap?y? ölçme derecesini belirlemek için **Cronbach Alfa** katsay?s?n?n hesaplanm?? olmas? beklenir. Bu katsay?, ölçe?in Türkçe formunun ne kadar tutarl? oldu?unu gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçek skorlar?n?n farkl? zamanlarda uyguland???nda ne kadar kararl? kald???n? belirlemek için test-tekrar test korelasyonlar?n?n hesaplanm?? olmas? muhtemeldir.

Bu tür bir yüksek lisans tezinde, genellikle kabul edilebilir düzeyde (örne?in, $\alpha > .70$) bir iç tutarl?l?k katsay?s? rapor edilmi? olmal?d?r. Detayl? güvenirlik katsay?lar? için orijinal tezin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Üniversite Ö?rencileri Sald?rganl?k Ölçe?i bir uyarlama ölçe?i oldu?u için, faktör analizi, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk kültürüne ve üniversite ö?rencisi örneklemine uygun olup olmad???n? belirlemek amac?yla kullan?lm?? olmal?d?r.

Bu süreçte, öncelikle **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** ile maddelerin gruplanma biçimleri incelenmi? ve ard?ndan **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** ile elde edilen faktör yap?s?n?n teorik modele uygunlu?u test edilmi? olabilir. Bu analizler, sald?rganl?k yap?s?n?n hangi alt boyutlarla (fiziksel, sözel, dü?manl?k vb.) temsil edildi?ini kesinle?tirmeye yard?mc? olur.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemi?tir ("-"). Ancak, modern psikometrik ölçeklerin ço?unlu?unda oldu?u gibi, kat?l?mc?lar?n belirli ifadelerle ne ölçüde hemfikir olduklar?n? belirtti?i **Likert tipi** bir derecelendirme format?n?n (örne?in, 1=Hiç uymuyor, 5=Tamamen uyuyor) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Language Available: Türkçe.

Population Group: Yüksekö?retim ö?rencileri.

Age Group: Genç yeti?kinlik dönemi (Genellikle 18-25 ya? aral???).

Population Details: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü taraf?ndan yürütülen yüksek lisans tezi örneklemini olu?turan üniversite ö?rencileri.

Test Methodology: Ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan, bireyin kendi davran??lar?n? ve e?ilimlerini de?erlendirdi?i **öz bildirim (self-report)** yöntemine dayanmaktad?r. Uygulama süresi hakk?nda bilgi bulunmamaktad?r, ancak genellikle bu tür ölçekler 10 ila 20 dakika aras?nda tamamlanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sald?rganl?k Düzeyi, Ölçek Uyarlama, Hacettepe Üniversitesi, Psikometri, Öz Bildirim, Genç Yeti?kinlik, Yap? Geçerli?i.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor.

Correspondence Address: Çal??ma, Y. Tok'un Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlad??? yüksek lisans tezine dayanmaktad?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2001.

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? veya uyarlanm??t?r. Akademik amaçl? kullan?mlar için genellikle izin gerekebilir, ancak tezin tamam?na Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilmektedir. Ticari kullan?m veya geni? çapl? uygulamalar için yazar?n veya orijinal ölçek sahibinin izni gereklidir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: universite-ogrencileri-saldirganlik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Tok, Y. (2001). Cinsiyet rolleri ile ilgili farkl? kal?p yarg?lara sahip üniversite ö?rencilerinin sald?rganl?k düzeyleri (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tezin orijinal ba?lant?s? YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde mevcuttur: tez.yok.gov.tr

Üniversite Ö?rencileri Sald?rganl?k Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu akademik giri?te sunulan kaynak materyalde, Üniversite Ö?rencileri Sald?rganl?k Ölçe?i'nin maddeleri (items) yer almamaktad?r. Maddelere ula?mak için Tok (2001) taraf?ndan haz?rlanan yüksek lisans tezinin tamam?n?n incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM